

af **følging**

18 DEC. 2006

Gammeltorv den
Journalnr. 2005-4448-628 RLP

Folketingets Ombudsmands

Inspektion

af

Arresthuset i Herning

den 25. januar 2006

Folketingets Ombudsmand – Gammeltorv 22 – 1457 København K

Den 21. april 2006 afgav jeg endelig rapport vedrørende min inspektion den 25. januar 2006 af Arresthuset i Herning. I rapporten anmodede jeg om oplysninger mv. vedrørende nærmere angivne forhold.

Jeg modtog i den anledning udtalelser af 1. juni 2006 og 10. juli 2006 med bilag fra henholdsvis arrestforvareren og Direktoratet for Kriminalforsorgen. Jeg har endvidere den 1. september 2006 modtaget en supplerende udtalelse fra direktoratet.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 2.3. Fritid

Jeg gav i rapporten udtryk for at hovedproblemet i Arresthuset i Herning er de bygningsmæssige rammer der kun i begrænset omfang tillader fx fritids- og arbejdsfællesskab.

Jeg anså det for meget problematisk – specielt i et sådant arresthus – at det samme lokale skal anvendes til fritid og arbejde og (nogle gange) som lagerrum. Jeg anførte at det er uholdbart at et blot tilnærmet fritidstilbud i fælleslokaler under de givne bygningsmæssige rammer – efter det oplyste – også hindres af at lokalet anvendes som lagerlokale.

Jeg henstillede til arresthuset at lagerproblemet blev søgt løst på en måde der tilgodeså muligheden for en bedre benyttelse af lokalet for de indsatte til fritidsaktiviteter.

Jeg henstillede endvidere at der – eventuelt efter drøftelse med de indsatte – blev anskaffet udstyr til opstilling i lokalet der kunne give de indsatte nogle forbedrede muligheder for udfoldelse i fritiden – eventuelt en multitræningsmaskine.

Jeg bad om underretning om hvad der skete i anledning af mine henstillinger.

Arresthuset har i udtalelsen af 1. juni 2006 oplyst at det i forbindelse med lokalets anvendelse i arbejdsdriften ofte er nødvendigt at opbevare lagervarer på EU-paller i lokalet idet arresthuset ikke har tilstrækkelig lagerlokalitet. Kravene fra arresthusets kunder er ofte at der skal kunne aftages 6 til 8 EU-paller med arbejdsmateriale ad gangen. Arresthuset har et aktuelt kundegrundlag på 8 firmaer hvoraf de 3 firmaer leverer deres arbejde på EU-paller.

Vedrørende min henstilling om anskaffelse af udstyr til opstilling i lokalet der kan give de indsatte nogle forbedrede muligheder for udfoldelse i fritiden, fx en multitræningsmaskine, har arresthuset oplyst følgende:

”Det vil være yderst vanskeligt for arresthuset at imødekomme ombudsmandens henstilling om opsætning af en multitræningsmaskine, da en maskine af denne type ikke er flytbar og som følge deraf vil nedsætte fleksibiliteten i brugen af pågældende lokale.”

Vedrørende henstillingen om at søge lagerproblemet løst på en alternativ måde har arresthuset oplyst følgende:

”Arresthusets lagerlokale kan ikke inddrages til andet formål, da lokalet ikke er tilstrækkeligt sikret – idet dobbelt døren til udendørsarealet ikke er en sikret dør.”

Herefter konkluderer arresthuset i udtalelsen at:

”Såfremt arresthuset skal kunne forbedre de indsattes muligheder for fritidsfaciliteter herunder med opsætning af multitræningsmaskine, synes det at kræve en udvidelse af de føromtalte lokaler [fritidsrum-

met/værkstedet og lagerlokalet; min bemærkning] i form af ny tilbygning.”

Direktoratet har oplyst at direktoratet den 23. juni 2006 telefonisk har forespurgt Arresthuset i Herning om hvorvidt indkøb af en sammenklappelig romaskine kunne være en løsning til at forbedre de indsattes muligheder for fritidsaktiviteter. Arrestforvareren stillede sig positivt over for forslaget og tilkendegav at mulighederne herfor ville blive undersøgt nærmere. Direktoratet har herefter i første omgang henholdt sig til arresthusets svar.

I brev af 13. juli 2006 skrev jeg til direktoratet at jeg forstod direktoratets udtalelse således at direktoratet afviste at følge min henstilling vedrørende anvendelse af lokalet til lagerlokale. Jeg bad bl.a. på denne baggrund (se endvidere under ad punkt 2.4.) direktoratet om at deltage i et møde.

Inden mødets afholdelse modtog jeg imidlertid den 1. september 2006 en supplerende udtalelse med bilag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen. Jeg aflyste på denne baggrund mødet. I udtalelsen anførte direktoratet bl.a. følgende:

”Ressourcestyringskontorets bygningskonsulent [har] den 29. august besøgt Arresthuset i Herning for at undersøge mulighederne for at friholde fritidslokalet for også at blive anvendt som lagerrum.

Efter besigtigelsen af arresthuset har bygningskonsulenten foreslået, at der etableres reoler i det egentlige lagerlokale, hvorpå pallerne kan placeres med en motoriseret palleløfter. Pladsen i lagerrummet vil derved blive udnyttet bedre, således at der kan placeres flere paller i rummet. Bygningskonsulenten har endvidere vurderet, at der vil kunne etableres et halvtag i gården bag lagerrummet, hvor der også vil kunne opbevares paller. Disse tiltag skulle i alt kunne friholde fritidslokalet for paller. I øvrigt vil det blive henstillet til arresthuset, at arbejdsmaterialer leveres i mindre kvanta.

Arrestinspektøren har d.d. oplyst, at man er enig i bygningskonsulentens forslag m.v., som man nu vil påbegynde udfærdigelsen af.”

Jeg har taget til efterretning at lokalet – når de ovenfor skitserede ændringer er gennemført – ikke længere vil blive benyttet til lagerlokale, og at arresthuset vil undersøge mulighederne for indkøb af en sammenklappelig romaskine nærmere.

Jeg går endvidere ud fra at arresthuset, i lyset af at lokalet ikke længere skal benyttes som lagerlokale, nærmere vil overveje mulighederne for at anskaffe (yderligere) motionsudstyr til opstilling i lokalet.

Jeg udbeder mig underretning om resultatet af arresthusets overvejelser herom.

Ad punkt 2.4. Cellerne

Undersøgelse af kloakken

Under besigtigelsen af arresthusets tomandscelle bemærkede jeg at håndvaskens overløbshul var tapet til. Arresthuset oplyste at nogle af de indsatte dækker overløbshullerne i cellernes håndvask, formentlig for at undgå dårlig lugt fra kloakken.

Jeg henstillede til arresthuset at der blev foretaget en egentlig undersøgelse af om der er lugtgener i (nogle af) cellerne som stammer fra arresthusets kloak. Jeg bad om at blive orienteret om resultatet af denne undersøgelse.

I udtalelsen af 1. juni 2006 oplyste arresthuset følgende om dette punkt:

”Arresthuset er opmærksomt på, at der kan forekomme lugtgener i tilslutning til cellernes håndvaske. Lugtgenerne søges afhjulpet ved løbende udskiftning af afløbsrør fra vask til faldstamme samt opfordring til de indsatte om at renholde håndvasken. Det er arresthusets vurdering, at såfremt lugtgenerne helt skal undgås, skal arresthusets faldstammer totalrenoveres – udskiftes, hvilket arresthusets driftsbevilling ikke giver mulighed for.”

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at direktoratet telefonisk den 23. juni 2006 har bedt arresthuset om snarest at foranledige en undersøgelse af forholdene samt at indhente prisoverslag på en udbedring. Arrestforvareren gav tilsagn om at

dette ville ske inden for få uger. Direktoratet har tilkendegivet at det på denne baggrund vil blive overvejet hvad der kan gøres for at afhjælpe lugtgenerne.

Jeg har noteret mig at arresthuset på direktoratets foranledning ville få foretaget en undersøgelse af forholdene, og i den forbindelse få indhentet prisoverslag på udbedringerne. Jeg går ud fra at de pågældende undersøgelser nu er gennemført.

Jeg beder på denne baggrund om at modtage orientering om resultatet af undersøgelsen. Jeg beder også direktoratet orientere mig om resultatet af direktoratets overvejelser om hvad der kan gøres for at afhjælpe lugtgener.

Dobbeltcellen

Siden min inspektion af arresthuset i 1997 er de daværende to tremandsceller på ca. 18 m² blevet nedlagt. Arresthuset har i dag 15 enkeltmandsceller og en tomandscelle. Tomandscellen er på knap 9 m².

I rapporten anførte jeg følgende om dette forhold:

”Ved nedlæggelsen af tremandscellerne skete der for så vidt en forringelse af pladsforholdene for indsatte som ikke er på enkeltcelle, idet to indsatte nu deler en celle på 9 m² - svarende til enkeltmandscellernes areal - hvor tre indsatte tidligere delte 18 m². Efter min opfattelse er pladsforholdene i tomandscellen ikke acceptable. Jeg henviser også til det der er anført ovenfor om (dobbelt)møbleringen af cellen, og om de begrænsede muligheder for at udføre celledarbejde. Jeg henviser derudover til det som jeg i øvrigt har anført om arresthusets bygningsmæssige rammer i almindelighed. Disse forhold betyder at de indsatte på tomandscellen må opholde sig en meget stor del af tiden låst inde på cellen (hvis den ene eller begge da ikke er blandt de fire der beskæftiges på værkstedet eller har gangmandsfunktioner).

Med henvisning hertil beder jeg Direktoratet for Kriminalforsorgen om at oplyse om direktoratet er indstillet på at nedlægge tomandscellen. Jeg går ud fra at den forbedrede situation med hensyn til belægningen af kriminalforsorgens institutioner også må tillægges betydning i den forbindelse.”

Arresthuset har anført at begrundelsen for at dobbeltcellen er opretholdt, er at man ved nedlæggelse af 3 mandsceller ville miste en celleplads hvilket direktoratet på daværende tidspunkt ikke kunne godkende. Arresthuset er enig i betragtningerne vedrørende cellens størrelse og anvendelse som dobbeltcelle, og har endvidere bemærket at det til tider er problematisk at få to indsatte til at bo sammen. Arresthuset har også henvist til problemer med anbringelse af varetægtsarrestanter der som hovedregel ikke må/kan placeres på dobbeltcellen. Arresthuset anbefaler at cellen ændres fra dobbeltcelle til enkeltcelle uagtet det betyder en nedgang i arresthusets kapacitet.

Direktoratet har i udtalelsen af 10. juli 2006 anført følgende om spørgsmålet om nedlæggelse af tomandscellen:

”Direktoratet kan oplyse, at der løbende arbejdes på at tilbyde de bedst mulige forhold til de indsatte i kriminalforsorgens institutioner. Efter etableringen af nye arrestpladser i 2004 er flere dobbeltceller i arresthuse allerede i 2004 og 2005 blevet afviklet. Men som situationen i Herning viser, eksisterer der dog stadig dobbeltceller i en række arresthuse. Dette skyldes bl.a., at der, som ombudsmanden er orienteret om, de sidste par år har været et kraftigt belægspress på Kriminalforsorgens institutioner.

Trods en høj udnyttelsesgrad af Kriminalforsorgens institutioner i årets første fem måneder er der grund til at forvente, at belægspresset dette år vil være mindre end i 2005. Både tilgangen af strafmasse og af nye domme i 2006 har imidlertid været præget af et uventet højt antal varetægtsfængslinger, som har medført fortsatte pladsproblemer i arresthusene. Kriminalforsorgen har på den baggrund ikke aktuelt planer om afvikling af flere dobbeltceller i arresthusene.”

I brev af 13. juli 2006 skrev jeg til direktoratet at jeg forstod direktoratets udtalelse således at direktoratet afviste at følge min anbefaling. Jeg bad på denne baggrund direktoratet om at deltage i et møde bl.a. omkring dette spørgsmål (se også ovenfor under ad punkt 2.4.). Jeg anmodede samtidig direktoratet om inden mødet at få tilsendt en oversigt over tilbageværende tomandsceller i landets arresthuse med angivelse af mål på cellerne.

Jeg modtog en sådan oversigt sammen med direktoratets supplerende udtalelse af 1. september 2006. Af oversigten fremgår det at der eksisterer 50 dobbeltceller i landets

arresthuse. Udover dobbeltcellen i Arresthuset i Herning fremgår det af oversigten at der i tre af landets øvrige arresthuse (Arresthuset i Ringsted, Arresthuset i Viborg, Arresthuset i Aabenraa) eksisterer dobbeltceller på samme størrelse (dvs. knap 9 m²). Endvidere fremgår det at Arresthuset i Viborg har en dobbeltcelle med et areal på 6 m². Da jeg netop stod over for at foretage (gen)inspektion af Arresthuset i Viborg (inspektionen blev gennemført den 20. september 2006), besluttede jeg at min stillingtagen til spørgsmålet om nedlæggelse af dobbeltcellen i Arresthuset i Herning ville afvente denne inspektion.

Under inspektionen af Arresthuset i Viborg kunne jeg konstatere at arresthuset – som anført i oversigten – har to dobbeltceller. Størrelsen på cellerne (henholdsvis 8,8 m² og 13,2 m²) svarer dog ikke til det der er angivet i oversigten (6 m² og 8,75 m²). Den mindste dobbeltcelle i Arresthuset i Viborg svarer således størrelsesmæssigt til dobbeltcellen i Arresthuset i Herning.

Som jeg gav udtryk for i rapporten af 21. april 2006, er en celle på 9 m² ikke egnet til at blive benyttet som dobbeltcelle. Pladsforholdene er som anført ikke acceptable.

Jeg mener derfor at de mindre dobbeltceller (på under 12 m²) inden for en kortere tidshorizont bør nedlægges, ligesom jeg mener at det skal tilstræbes at samtlige dobbeltceller i landets arresthuse på sigt nedlægges. Jeg forstår at direktoratet er enig i denne overordnede målsætning.

Nedlæggelse af arresthusenes dobbeltceller må nødvendigvis ske på baggrund af en overordnet prioritering hvorunder der selvfølgelig også må tages hensyn til belægsituationen i de enkelte områder i landet (evt. de enkelte institutioner).

Jeg har derfor valgt at udskille dette spørgsmål til særskilt behandling. Jeg henviser til mit brev herom af 8. december 2006 til Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Jeg foretager som følge heraf ikke yderligere vedrørende spørgsmålet om nedlæggelse af dobbeltcellen i Arresthuset i Herning i relation til denne inspektionssag.

Ad punkt 2.5. Besøgsrum

Arresthuset har som anmodet bekræftet at der er opsat et lille skab på besøgsrummets toilet, og at der dels på toilettet ved besøgsrummet, dels på arresthusets øvrige toiletter og køkkenlokaler, er opsat dispensere til flydende sæbe samt engangshåndklæder. Endvidere har arresthuset oplyst at renevæske igen er tilgængeligt for de indsatte på toiletterne ligesom der er opsat opslagstavle på toiletterne med information i brugen af renevæske.

Direktoratet har henholdt sig til det oplyste.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 3. Arresthusets besvarelse af spørgsmål i øvrigt**Telefonering**

I rapporten anførte jeg at jeg gik ud fra at den beskrevne nye ordning med afvikling af telefonsamtaler – etablering af afskærmning – nu var etableret. Jeg bad dog for god ordens skyld arresthuset om at bekræfte dette.

Arresthusets har oplyst at der er opsat ”telefonboks” af typen Gantec med sider i klar akryl samt belysning og hylde i lakeret stålplade. Boksen er opsat under trappen til 1. sal.

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets oplysninger.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg henstillede i rapporten at der i arresthusets husorden under afsnittet om telefonering nærmere præciseres hvad der gælder for så vidt angår varetægtsarrestanter. Dette kunne fx ske ved at henvise til § 75 i varetægtsbekendtgørelsen.

Arresthuset har oplyst at der i husordenen er indført et afsnit om reglerne for vare-tægtsarrestanters adgang til telefonering. Arresthusets udtalelse er vedlagt en kopi af den nye husorden.

Direktoratet har henholdt sig til det af arresthuset oplyste.

Jeg har taget til efterretning at husordenen på dette punkt er blevet udbygget. Jeg har endvidere bemærket at husordenen som anbefalet under inspektionen nu ses at være dateret.

Vedrørende adgangen til udenlandske aviser og bøger mv.

I rapporten anførte jeg følgende herom:

”Jeg beder arresthuset om at oplyse om udenlandske indsattes adgang til aviser og bøger mv. på deres eget sprog. Jeg kan i den forbindelse til orientering oplyse at direktoratet tidligere i forbindelse med mine inspektioner har udtalt sig om den måde hvorpå de pågældende institutioner har forholdt sig til bestemmelsen i straffuldbyrdelseslovens § 58, stk. 3, og for så vidt angår adgangen til udenlandske aviser er det indgået i bedømmelsen heraf hvor stort et antal udlændinge de pågældende institutioner har. For institutioner hvor andelen af udlændinge til stadighed er stor, har direktoratet fundet at institutionen har pligt til abonnere på aviser på hovedsprogene. Jeg beder arresthuset om at oplyse andelen af udlændinge i Arresthuset i Herning.”

Arresthuset har oplyst at det er muligt at fremskaffe bøger på de fleste fremmedsprog via Herning bibliotek inden for de første 14 dage. Med hensyn til aviser på fremmedsprog modtager arresthuset dagligt den tyrkisk avis ”Zaman International Newspaper”.

Arresthuset har videre oplyst at andelen af udlændinge i Arresthuset i Herning i 2005 har været følgende: 3 polske statsborgere, 1 afghansk statsborger, 1 estisk statsborger, 1 palæstinensisk statsborger, 1 statsborger fra Sri Lanka og 1 litauer. På nær sidstnævnte har de øvriges ophold i arresthuset været kortvarigt – fra få dage til 14 dage. Angående den litauiske statsborger fremskaffede Herning Centralbibliotek bøger

ger på henholdsvis russisk og litauisk. Den pågældende fik også jævnligt aviser sendt fra sit hjemland.

Arresthuset har tillige anført at der gennem tv er adgang til 28 kanaler, herunder nyhedskanaler på såvel engelsk som tyrkisk mfl.

Direktoratet har henholdt sig til det oplyste.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg går ud fra at baggrunden for at arresthuset abonnerer på en tyrkisk avis er at arresthuset har haft flere tyrkiske indsatte. Jeg går endvidere ud fra at arresthuset har fortsat abonnementet da der erfaringsmæssigt ofte er tyrkisksprogede indsatte i arresthuset, og at det derfor må anses for atypisk at arresthuset i 2005 ikke havde en eneste tyrkisksprogede indsat. Jeg går imidlertid ud fra at arresthuset løbende vurderer behovet for at fortsætte abonnementet.

Ad punkt 4.1. Bibliotek

Arresthuset har oplyst at der er indgået en rammeaftale mellem Direktoratet for Kriminalforsorgen og Kommunernes Landsforening om biblioteksbetjening af arresthuse. Arresthusets lokalaftale med Herning Centralbibliotek omfatter orientering og formidling af biblioteksmateriale fra bibliotekaren til de indsatte. Bibliotekaren kommer i arresthuset hver 14. dag; tirsdage fra kl. 15.30 til kl. 17.30.

Arresthuset telefaxer eventuelle forudbestillinger til biblioteket mandag formiddag, hvorefter bibliotekaren udleverer materialet til de indsatte om tirsdagen.

Biblioteksaftalen omfatter tillige en bogsamling på 300 titler som jævnligt fornyes. Derudover er der mulighed for at de indsatte kan bestille andre titler hos bibliotekaren eller arresthusets personale. Der er tillige mulighed for at låne cd'er i et antal af 10 cd'er pr. lån.

Der er på biblioteksreolen på arresthusets gangareal fremlagt et bogkatalog.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste idet jeg forstår det således at aftalen er trådt i kraft.

Ad punkt 4.2. Arbejdsfællesskab

Jeg henstillede til arresthuset at indføre celledarbejde to og to. Jeg bemærkede i den forbindelse at arbejdsopgaverne så vidt muligt bør udvælges således at arbejdsopgaverne ikke i sig selv er en hindring for gennemførelse af et sådant arbejdsfællesskab. Jeg bad om at få oplyst hvad der skete i den anledning.

Arresthuset har oplyst at der er mulighed for cellefællesskab to og to til de indsatte, der ikke har arbejde i tidsrummet kl. 13.00 til kl. 21.00. Såfremt arbejdsopgaverne tillader det, gives der mulighed for arbejdsfællesskab på cellerne inden for den almindelige arbejdstid. Arresthuset har dog bemærket at arresthuset ikke har ret mange valgmuligheder med hensyn til forskelligheden af arbejdstilbud til de indsatte.

Direktoratet har henholdt sig til det oplyste. Til arresthusets bemærkning om at man ikke har ret mange valgmuligheder med hensyn til forskelligheden af arbejdstilbud til de indsatte, har direktoratet tilføjet at direktoratet er opmærksom på de vanskeligheder arresthusene har med at skaffe arbejdsopgaver for de indsatte.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg har endvidere bemærket at den indførte mulighed for cellefællesskab mellem kl. 13-kl. 21 for indsatte der ikke er i arbejde (og som ikke er arbejdsværgende), nu fremgår af husordenen.

Med hensyn til opgaven med at skaffe arbejdsopgaver til de indsatte er jeg bekendt med at der ofte kan være vanskeligheder forbundet hermed. Er man i et arresthus i en situation hvor det er vanskeligt at skaffe egnede arbejdsopgaver, er det klart at valgmulighederne med hensyn til forskelligheden af arbejdstilbud til de indsatte nødvendigvis vil blive mindre.

Jeg anmoder om at få oplyst hvad arresthuset konkret har gjort for at skaffe arbejdsopgaver til de indsatte, herunder arbejdsopgaver som gør det muligt at have arbejdsfællesskab. Jeg beder i den forbindelse om at modtage nærmere oplysninger om arresthusets samarbejde med regionsværkmesteren også med henblik på bestræbelserne på at fremskaffe sådanne egnede arbejdsopgaver. Jeg beder også om at få oplyst hvilke andre arresthuse den pågældende regionsværkmester er tilknyttet.

Ad punkt 4.3. Spillekonsoller til udlejning

Jeg henstillede til arresthuset at overveje om det er foreneligt med ordens- og sikkerhedshensyn i arresthuset at indkøbe et antal spillekonsoller til udlån/udleje til de indsatte.

Arresthuset har oplyst at man er positivt indstillet over for indkøb af 2 til 3 spillekonsoller til udlejning, men at man ikke på det tidspunkt har fundet økonomisk grundlag herfor. Arresthuset har endvidere oplyst, at der er indkøbt nye radioer med cd-afspillere til alle celler.

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets oplysninger.

Jeg har noteret mig at det af økonomiske grunde ikke er muligt for arresthuset på det tidspunkt at anskaffe spillekonsoller til udlejning. Jeg går ud fra at arresthuset vil forsøge at skabe økonomisk mulighed for indkøb af 2-3 spillekonsoller i det nye budgetår.

Ad punkt 5.4. Protokollen

Under min gennemgang af de 10 disciplinærsager som jeg modtog kopi af, blev jeg opmærksom på at allokeringensnumrene ikke var fortløbende. Jeg bad i den forbindelse arresthuset om at oplyse nærmere om baggrunden herfor, herunder oplyse nærmere om hvilke sager arresthuset har behandlet på allokeringensnumrene 539/2005/0010 og 539/2005/0013.

Arresthuset har oplyst at forhørsprotokollen samt udskrifterne fra klientsystemet er blevet gennemgået, men at det ikke har været muligt at finde de 2 manglende allokeringsnumre.

Det fremgår af direktoratets udtalelse at arresthuset den 28. juni 2006 supplerende har oplyst [telefonisk; min bemærkning], at disciplinærsagers allokeringsnumre er fortløbende. Arresthuset har videre oplyst at man har forespurgt direktoratets it-kontor vedrørende ovennævnte allokeringsnumre. Kontoret har oplyst at der ikke er nogen disciplinærsager på disse numre, og at der må være tale om en fejl i systemet.

Direktoratet har henholdt sig til det af arresthuset oplyste.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 5.8. Anbringelse i forhørscelle

Ud af de syv forhørssager der var blandt de ti disciplinærsager jeg modtog til gennemgang, var der i to tilfælde anvendt forhørscelle.

Efter straffuldbyrdelseslovens § 71, stk. 1, kan en indsat anbringes i forhørscelle hvis der er begrundet mistanke om at denne har overtrådt bestemmelser der må antages at medføre straffecelle som disciplinærstraf, og hvis forhørscelleanbringelse er nødvendig af hensyn til gennemførelsen af undersøgelser i disciplinærsagen.

I en af de to sager – allokeringsnummer 0011 – var der ikke oplysninger i sagen der tydede på at den anden betingelse i bestemmelsen var opfyldt. Der forelå således ikke oplysninger om at der var foretaget yderligere undersøgelse efter anbringelsen i forhørscelle, eller at der forelå kollusionsfare.

Jeg bad på denne baggrund arresthuset om en udtalelse herom.

Arresthuset har oplyst at det er beklageligt at indsatte blev anbragt i forhørscele, da der ikke var grundlag herfor henset til at der ikke var behov for yderligere undersøgelser i disciplinærsagen.

Arresthuset har videre oplyst at arresthusets personale efterfølgende er blevet vejledt i reglerne for anbringelse i forhørscele.

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets beklagelse.

Jeg er enig i at det er beklageligt at den pågældende blev anbragt i forhørscele selv om betingelserne herfor ikke var opfyldt. Jeg har noteret mig at arresthuset for at undgå fremtidige gentagelser efterfølgende har vejledt personalet i reglerne for anbringelse i forhørscele. Jeg foretager mig på denne baggrund ikke yderligere vedrørende dette punkt.

I de to sager hvor der var anvendt forhørscele – allokeringsnumrene 0008 og 0011 – bad jeg arresthuset om at oplyse hvem der i de konkrete sager traf afgørelse om forhørscelleanbringelse. Hvis afgørelsen blev truffet af en anden end den kompetente person, bad jeg desuden arresthuset oplyse om, og i givet fald hvornår, den kompetente person blev underrettet. Jeg bad endvidere om en udtalelse om overholdelsen af bekendtgørelsens § 3, stk. 3, (kravet om at den indsatte hurtigst muligt orienteres om begrundelsen for anbringelsen og får lejlighed til at udtale sig herom) i sagerne og om kopi af eventuelle notater om disse spørgsmål.

Arresthuset har oplyst at afgørelserne om forhørscelleanbringelse i begge sager er truffet af en fængselsfunktionær, og at arrestforvareren i begge sager er orienteret om anbringelserne dagen efter.

Arresthuset har videre oplyst at de indsatte i forbindelse med anbringelse i forhørscele mundtligt er orienteret om begrundelsen for anbringelsen af det vagthavende

personale. Der er ikke skrevet notat herom idet de indsatte ikke har haft bemærkninger til forhørselleanbringelsen.

Det fremgår i øvrigt af direktoratets udtalelse at arresthuset den 28. juni 2006 supplerende har oplyst at en overvagtimester er en "stk. 1 kompetent person", jf. disciplinærstrafbekendtgørelsen § 3, stk. 2.

Arresthuset har videre oplyst at i sagen vedrørende allokeringnummer 0008 er forhørselleanbringelsen sket den 25. maj 2005 kl. 22.15, og i sagen vedrørende allokeringnummer 0011 er forhørselleanbringelsen sket den 18. august 2005 kl. 11.55. I begge tilfælde var der ikke en "stk. 1 kompetent person" til stede før dagen efter. Personalet skønnede i øvrigt at det ikke var nødvendigt telefonisk at kontakte arrestforvareren/overvagtimesteren.

Arresthuset har endvidere oplyst at underretning i begge sager skete straks ved påbegyndelsen af den følgende dag.

Arresthuset har herudover oplyst at det er indskærpet over for personalet at arrestforvarer/overvagtimester altid skal underrettes om forhørselleanbringelser uanset tidspunkt på døgnet, samt at der skal udfærdiges særligt notat angående orienteringen til den indsatte om baggrunden for anbringelsen uanset om den indsatte har bemærkninger til anbringelsen eller ej.

Direktoratet har for så vidt angår sagen vedrørende allokeringnummer 0008 anført at en underretning straks ved påbegyndelsen af den følgende dag er i orden henset til at anbringelsen skete uden for almindelig arbejdstid.

Vedrørende sagen med allokeringnummer 0011 har direktoratet imidlertid fundet det beklageligt at en "stk. 1 kompetent person" ikke er blevet kontaktet telefonisk den 18. august 2005 [den dag anbringelsen skete; min bemærkning] henset til at forhørselleanbringelsen skete i arbejdstiden.

Direktoratet har endvidere anført at direktoratet finder at der er forholdt i overensstemmelse med bekendtgørelsen § 3, stk. 3, men at det er beklageligt at der ikke er gjort notat herom. Direktoratet har dog bemærket at personalet efterfølgende har fået indskærpet at der fremover skal gøres notat herom.

Jeg er enig med direktoratet i at det er beklageligt at en af de kompetente personer ikke er blevet orienteret om forhørsclleanbringelsen i sagen med allokeringsnummer 0011 henset til at anbringelsen skete i arbejdstiden. Jeg er også enig med direktoratet i at det er beklageligt at der ikke er gjort notat angående den skete orientering til de indsatte om baggrunden for forhørsclleanbringelsen.

Henset til at arresthuset har indskærpet over for personalet at arrestforvarer/overvagtimester (som er de kompetente personer) altid skal underrettes om forhørsclleanbringelser uanset tidspunkt på døgnet, og at der skal udfærdiges særligt notat angående orienteringen efter bekendtgørelsens § 3, stk. 3, foretager jeg mig ikke yderligere i relation til dette punkt.

Ad punkt 5.9. Begrundelse mv.

Jeg anmodede i rapporten direktoratet om at oplyse nærmere om hvorledes feltet "begrundelse" i forhørsprotokollen efter direktoratets opfattelse konkret skal anvendes i disciplinærsager.

Arresthuset har oplyst at arresthusets forhørsledere, arrestforvareren og overvagtimesteren, er opmærksomme på at begrundelsesfeltet skal anvendes.

Direktoratet har i sin udtalelse anført at feltet "begrundelse" anvendes til at begrunde strafudmålingen i den konkrete sag. Dette sker normalt ved henvisning til normalreaktionerne på området. Hvis sanktionen afviger fra normalreaktionerne anføres tillige de relevante formildende eller skærpene omstændigheder.

Direktoratet har i udtalelsen anført at arresthuset vil blive informeret herom.

Jeg har noteret mig det oplyste vedrørende anvendelsen af feltet "begrundelse", herunder at direktoratet har gjort arresthuset bekendt med direktoratets opfattelse.

Opfølgning

Jeg beder om at arresthuset sender de oplysninger mv. (se under punkt 2.3 og 4.2) som jeg har bedt om, tilbage gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

Underretning

Denne rapport sendes til Arresthuset i Herning, Politimesteren i Herning, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset.

Lennart Frandøen
Inspektionschef